

HATÁROZATOK

A TANÁCS HATÁROZATA

(2013. június 21.)

a 2009. december 2-i ajánlás nyomán Belgium által tett intézkedések meg nem feelésének megállapításáról

(2013/369/EU)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (8) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 126. cikke szerint a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.
- (2) A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és az erős, fenntartható, munkahelyteremtéshez vezető növekedés eszközeként a rendezett államháztartás célkitűzésén alapul. A Stabilitási és Növekedési Paktum magában foglalja a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, 1997. július 7-i 1467/97/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ is, amelyet a túlzott költségvetési hiányok azonnali megszüntetésének elősegítése érdekében fogadtak el.
- (3) A Tanács 2009. december 2-án a Szerződés 126. cikkének (6) bekezdésének megfelelően a Bizottság ajánlására határozatában megállapította, hogy Belgiumban túlzott hiány állt fenn⁽²⁾ (a továbbiakban: a 2009. december 2-i tanácsi ajánlás). Ugyanezen a napon a Tanács – szintén a Bizottság ajánlására – a 126. cikk (7) bekezdésének megfelelő ajánlást fogadott el, amelyben felkérte a belga hatóságokat, hogy közép-távú keretbe foglalt intézkedésekkel legkésőbb 2012-ig csökkentsék a hiányt a GDP 3%-a alá.
- (4) Konkrétabban, a belga hatóságoknak a következőket ajánlották annak érdekében, hogy az államháztartási hiány hiteles és fenntartható módon a GDP 3%-a alá csökkenjen: a) 2010-ben a terveknek megfelelően hajtsák

vége a 2010. évi költségvetés-tervezetben szereplő hiánycsökkentő intézkedéseket, 2011-ben és 2012-ben pedig növeljék a tervezett költségvetési kiigazítást; b) a 2010–2012 közötti időszakban hajtsanak végre a GDP 0,75 %-át kitevő átlagos éves költségvetési kiigazítást, amelynek ahhoz is hozzá kellett járulnia, hogy a bruttó államadósság aránya olyan csökkenő pályára kerüljön, amely elegendő elsődleges többlet helyreállításával megfelelő ütemben közelít a referenciaértékhez; c) a konjunkturális feltételek figyelembevételével határozzák meg a túlzott hiány 2012-ig történő megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, és a túlzotthiány-eljárás keretében tett ajánlások kiadásának idején vártnál kedvezőbb gazdasági vagy költségvetési feltételek esetén gyorsítsák fel a hiány csökkentését; valamint d) a költségvetési célszámok teljesítése érdekében erősítsék az ellenőrzési mechanizmust. Ajánlásában a Tanács 2010. június 2-át állapította meg az 1467/97/EK rendelet 3. cikke (4) bekezdése szerinti rendelkezésekkel összhangban lévő, eredményes intézkedések megtételének határidejeként.

- (5) A Bizottság szolgálatai által kiadott – az EUMSZ 126. cikke (7) bekezdése szerinti, 2009. december 2-i tanácsi ajánlás alapját képező – 2009. őszi előrejelzés azzal számolt, hogy a belga gazdaság 2010-ben 0,6 %-kal, majd 2011-ben 1,5 %-kal növekszik. A 2012. év kívül esett az előrejelzés időtávján, de feltételezve, hogy 2015-ig fokozatosan bezárul az erősen negatív kibocsátási rés, 2012-re a 2011-esnél nagyobb növekedést vetítettek előre. A 2010. évi GDP-növekedés lényegesen meghaladta az említett előrejelzését, 2011-ben valamivel fölülte volt az előrejelzett 1,5 %-nak, míg 2012-ben a belga gazdaság 0,2 %-kal szűkül.
- (6) A Bizottság 2010. június 15-én megállapította, hogy a Bizottság szolgálatainak 2010. tavaszi előrejelzése alapján Belgium a 2009. december 2-i tanácsi ajánlással összhangban eredményes intézkedéseket tett annak érdekében, hogy államháztartási hiányát a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá szorítsa és úgy ítélte meg, hogy a túlzotthiány-eljárás keretében az adott időpontban nincs szükség kiegészítő intézkedésekre.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 6. o.

⁽²⁾ HL L 125., 2010.5.21., 34. o. A Belgiummal szembeni túlzotthiány-eljárással kapcsolatos valamennyi dokumentum megtalálható a következő honlapon: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

(7) A bizottsági szolgálatok 2011. őszi előrejelzése alapján egyértelmű volt, hogy a túlzotthiány-eljárás keretében tett, 2009. december 2-i tanácsi ajánlás való megfelelésnek komoly kockázatai vannak, hiszen a határidő

közelsége ellenére a hiány még mindig nagymértékben elmaradt a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéktől, és nem állt rendelkezésre a 2012. évre költségvetés, valamint arra a tényre, hogy az addig végrehajtott költségvetési kiigazítás elmaradt az ajánlásban meghatározottól. Ezért a Bizottság aggályát fejezte ki és felszólította Belgiumot arra, hogy időben tegye meg a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy elkerülje a túlzotthiány-eljárás következő fokozatba léptetését. 2011 decemberében az új belga kormány megállapodott a költségvetés-tervezetről. 2012. január 11-én a Bizottság megállapította, hogy az akkor aktuális makrogazdasági forgatókönyve alapján (a Bizottság szolgálatainak 2011. őszi előrejelzése szerint a növekedés 0,9 %), valamint a költségvetésben levő konszolidációs intézkedéseket és a további befagyasztásokat figyelembe véve a hiány 2012-ben a GDP 2,9 %-a lesz. Ezért a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az adott időpontban nem volt szükség további lépésekre a Belgiumra vonatkozó túlzotthiány-eljárásban.

(8) A 2009. december 2-i tanácsi ajánlás nyomán a túlzott hiány 2012-ig történő megszüntetése céljából Belgium által foganatosított intézkedések új értékelése az alábbi következtetésekhez vezet:

- A 2012. évi államháztartási hiányra vonatkozó adatközlés és annak a Bizottság (Eurostat) általi hitelesítése alapján a 2012. évi hiány a GDP 3,9 %-át teszi ki. Ez részben annak a következménye, hogy 2012 végén sürgősen a Dexia bankcsoport feltőkésítésére volt szükség, ami a GDP 0,8 %-át kitevő negatív hatást gyakorolt az államháztartási hiányra. A határidőt azonban akkor sem tudták volna betartani, ha erre a műveletre nem kerül sor, mivel a hiány az említett művelet egyszeri negatív hatásának kizárásával a GDP 3,2 %-át tette ki. Emellett a 2012. évi költségvetés jelentős – a becslések szerint a GDP körülbelül 0,4 %-át kitevő – egyszeri hiánycsökkentő intézkedéseket tartalmazott.
- Az elsődleges egyenleg javult: a hiány a GDP 1,9 %-ának megfelelő 2009-es értékről 2010-re a GDP 0,4 %-ára csökkent, majd 2011-ben nagyjából stabil maradt. 2012-ben az elsődleges hiány 0,5 %-ra romlott a Dexia feltőkésítésének hatására, enélkül az elsődleges egyenleg a GDP 0,3 %-ának megfelelő többletet mutatott volna fel.
- A becslések szerint az éves átlagos költségvetési kiigazítás 2010 óta a GDP 0,3 %-át teszi ki, lényegesen alatta marad a tanácsi ajánlásban meghatározott 0,75 %-nak. Emellett a módosított potenciális kibocsátásnövekedés és bevételalakulás hatását figyelembe vevő kiigazítás után a kiigazított átlagos költségvetési erőfeszítés az ajánlott mérték kevesebb mint felét teszi ki. Az alulról építkező számítás becslése szerint a tartós jellegű diszkrecionális intézkedések kumulatív hatása 2010–2012-ben körülbelül a GDP 2 %-ának felelt meg. Ez a számítás tartalmazza a hiánycsökkentő intézkedéseket, valamint azokat a kiadásnövekedéseket, amelyek bizonyos mértékig a korábbi politikai döntések következményei (például a szociális ellátások jóléti kiigazítása, a vállalatoknak biztosított,

gyorsan emelkedő bértámogatások), és részben ellensúlyozzák a konszolidációs erőfeszítéseket. Emellett a GDP 2 %-át kitevő említett diszkrecionális intézkedések nem voltak elegendőek az állami kiadások autonóm, a népesség előregedéséből következő növekvő trendjének ellensúlyozásához, és ahhoz sem voltak elegendőek, hogy a konszolidációs időszakban el lehessen érni a strukturális egyenleg ajánlott javulását.

- 2010-ben Belgium nagyjából a terveknek megfelelően hajtotta végre a hiánycsökkentő intézkedéseket, ami a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális javuláshoz vezetett, ebből 0,25 százalékpontot a kamatkidadások jelentős csökkenése tesz ki. A nominális hiány a GDP 2009. évi 5,6 %-áról (ez 0,6 százalékpontnyi negatív egyszeri tényezőket tartalmazott) 3,8 %-ra csökkent, ez – a vártnál jobb makrogazdasági teljesítménynek köszönhetően – lényegesen alacsonyabb a GDP 4,8 %-ában meghatározott célnál, amelyet a belga hatóságok a 2010. januári stabilitási programban tűztek ki. 2010-ben a GDP 2,4 %-kal nőtt, szemben a 2009. december 2-i tanácsi ajánlás időpontjában várt 0,6 %-os növekedési rátával.
- A 2011 első felében viszonylag kedvező makrogazdasági feltételek (az éves GDP-növekedés 1,8 % volt) ellenére a nominális egyenleg az említett évben csak csekély mértékben csökkent, a GDP 3,7 %-ára, szemben a 2011. stabilitási programban meghatározott, a GDP 3,6 %-ának megfelelő céllal. 2011-ben a strukturális egyenleg 0,1 %-kal romlott. Ezért Belgium nem tudta kihasználni a gazdasági szempontból viszonylag kedvező időszakot arra, hogy csökkentse a hiányt, részben a 2010. júniusi választások és 2011 decembere között szövetségi szinten kialakult politikai holtponthoz vezetett.
- 2011 decemberében az új belga kormány számos konszolidációs intézkedést épített be a 2012. évi költségvetésbe, ezek a költségvetés és a 2012. évi stabilitási program szerint a GDP mintegy 3 %-át tették ki. 2012 márciusában és októberében további intézkedésekre került sor a gazdaság visszaesése által a költségvetésre gyakorolt negatív hatás ellensúlyozása érdekében. 2012 végén a belga és a francia kormányoknak növelnie kellett a Dexia bankcsoport tőkéjét a negatív nettó eszközpozíció orvoslása és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a csoport rendezett szanalása folytatódhasson. Belgium számára ez a hiány szempontjából a GDP 0,8 %-át kitevő egyszeri negatív hatással járt. Emellett, a megerősített monitoring-mechanizmus ellenére a gazdasági visszaesésnek a vártnál nagyobb hatása volt az államháztartás bevételeire, ennek következtében a hiány – a Dexia-művelet hatását kizárva – szövetségi szinten a GDP 2,7 %-a lett, szemben a 2,4 %-os céllal. Továbbá a 2013. áprilisi, a túlzotthiány-eljárás keretében tett bejelentésből kiderült, hogy az önkormányzati alrendszer nem teljesítette a hiánycélt (a hiány –0,2 % helyett –0,3 % lett), amit csak részben ellensúlyozott a régiók és a települések vártnál jobb eredménye (a GDP –0,1 %-a –0,2 % helyett). A becslések szerint a strukturális költségvetési egyenleg 2012-ben GDP-arányosan 0,5 százalékponttal javult. A jelentős

kormányzati intézkedéseket részben ellensúlyozták az emelkedő kamatkiadások, a bérek és szociális ellátások korábbi inflációhoz kapcsolódó automatikus indexálásának negatív hatása és a nyugdíjkiadások erőteljes növekedése.

— Az államadósság a GDP 84,0 %-át kitevő 2007. évi szintről 2012-ben a GDP 99,6 %-ára nőtt. Ebből a hiány és a GDP alakulásának dinamikája mintegy 6,5 százalékpontnyi növekedésért felelős, miközben külső tényezők körülbelül 9 százalékpontot tesznek ki, főként a pénzügyi szektorban tőkeinjekció formájában megvalósuló mentési műveletek következtében.

(9) Belgium tett intézkedéseket a monitoringmechanizmus erősítése érdekében, hogy biztosítsa a költségvetési célok betartását, ide tartozik a monitoringbizottság létrehozása 2010-ben, valamint a költségvetés végrehajtásának megerősített monitoringja 2012-ben. Nem történt azonban jelentős előrelépés a költségvetési keret kiigazítása terén annak érdekében, hogy a költségvetési célkitűzések a szövetségi és a szövetségi alatti szinteken kötelező erejűek legyenek, továbbá, hogy a kormányzati szintek közötti tehermegosztás átláthatósága és az elszámoltathatóság növekedjen.

(10) Ez ahhoz a következtetéshez vezet, hogy a belga hatóságok által a 2009. december 2-i tanácsi ajánlásra adott válasz nem megfelelő. Belgium nem szüntette meg a túlzott hiányt 2012-ig. A költségvetési kiigazítás jelentős mértékben elmarad a Tanács által ajánlottól, és 2011-ben egyáltalán nem került sor kiigazításra,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Belgium a Szerződés 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, 2009. december 2-i tanácsi ajánlásra válaszul nem tett eredményes intézkedéseket.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Belga Királyság a címzettje.

Kelt Luxembourgban, 2013. június 21-én.

a Tanács részéről
az elnök
M. NOONAN